

BISERICA SI SCOALA

REVISTĂ BISERICEASCĂ, ȘCOLARĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ

ABONAMENTUL:

Pe un an 100 Lei
Pe jumătate de an 50 Lei

Apare odată în săptămână: Dumînica.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRARE

Arad, Strada Eminescu Nr. 1

Telefon pentru oraș și Județ: 2000

Privind ogoarele coapte!

Se spune, că oamenii de la munte sunt mai religioși, mai lăuntrici, mai meditative, fiindcă natura grandioasă, care îi încunjoară zilnic, îi impresionează, îi mișcă, și le dă mai degrabă conștiința micimiei și a slăbiciunii omenești. Nu-i lucru de toate zilele să vezi în plină vară, vârfuri de munți acoperiți cu zăpadă, care îi aduc aminte că după tinerețea cu flori vine bătrânețea cu dureri și cu neputințe. Nu e cu puțință să nu te ogoești, când vezi căt de ușor cade la pământ stejarul cu fruntea în nori dacă să năpustește asupra lui un vânt mare. Comparația între tine care ești așa slab, și între stejarul puternic, care cade și el atât de ușor, vine dela sine, și te mai potolește în ambiția-ți de a răsturnă lumea. Dar dacă codrii negrii de verdeță și munții cu sprâncenele până în cerluri, te învață multe, nici șesul nostru nu este mai prejos când e vorba să înveți și dela el ceva.

Cât vezi cu ochii e numai o mare galbenă ca aurul. O armată cu miriade de soldați toti în poziție de drepti, cari se încină neîncetat lui Dzeu.

La cel mai mic vânt spicile î-si pleacă capetele și se roagă lui Dzeu, dând lecție cuminte oamenilor. În ființa lor nu e numai bunătate, numai frumșete, numai altruism în superlativul grad, azi mâne le taie capetele fără milă coasele și sărmanele spică ca niște ingeri nevinovați potolesc foamea, nu plâng, nu înjură, nu blastămă, ci în o sfântă tacere î-si fac datorința de a susține viața oamenilor. Și acum priviți oamenii și îi comparați cu spicile câtă bunătate și câtă milă este întrânsii. Spicile se roagă zilnic și se pleacă înaintea lui Dzeu la cea mai lină boare, și oamenii, vin peste ei furtuni, trăsnete și capetele lor tot nu se pleacă. Spicile, în cari noi suntem obișnuiți dela cel mai învățat până la cel mai neînvățat să vedem numai și numai paie și

boabe, aduc jertfa supremă de a face cu puțință viață și ce dăm noi oamenii pentru înfrumusețarea și pentru fericirea lumii?!

Vai ce departe stau în preț atâția oameni față de paiele acestea. Cât zgromot, câtă plângere, câtă îndârjire la tine omule când trebuie să faci și tu o mică jertfă pentru binele, nu al omenimei nu al neamului, ci pentru binele fratelui ori a vecinului tău.

Paiul cu spic, care și el iubește soarele și somnul legănat printre flori, cade la pământ fără multă tânguire, pentru binele tău și tu când îi vine rândul să spui măcar o vorbă bună și cuminte nici aceea nu o faci, mai bine spui o vorbă rea și veninoasă. Tăran ori domn când treci pe lângă spică oprește-te și te odihnește puțin la tulpina lor, compară-te cu ele și sorbi și tu din puterea și din frumștea lor.

Și acum să trecem, cu jumătate de pas numai, din poezie în câmpul prozei reci și nemiloase. Când a fost vorba de împărțirea pământului între credincioșii noștri, noi preoții cari trăim în mijlocul poporului, am simțit toată puterea setei groaznice după pământ. Și de astădată tot focul toate izbiturile de ciocan uriaș cari nu pot să rămână când e vorba de satisfacerea unei dorințe de veacuri a poporului de „Noi vrem pământ”, au trecut și prin sufletele noastre a preoților.. Noi am fost și suntem trași la socoteală din toate părțile. Dar, mulțămită lui Dzeu, tot nouă preoților, ne-a rămas rolul admirabil și greu, de a da viață pământului împărțit între credincioși.

Fără îndoială, în pământ zace „toată mărire și toată putere“ dar arta este să ști să le scoți de acolo.

Preoți cu crucea în frunte aide mergeți iarăși voi înainte și arătați poporului, că pământul ori cât ar fi el de lung și lat este un capital mort, dacă lipsește aceia ce-i dă viață și preț. Deschideți iarăși sfintele evangeliu și la lumina unui slab opaiț frâmântați bine vechile și noile cărți de învățătură înțeleaptă ca să știți cum să îndemnați poporul la muncă fiind-

că fără muncă pământul nu are preț.

Cealaltă lume a făcut munca brută, noi trebuie să facem munca sufletului fără de care munca brută are puțină valoare. Poate ne va costa zeci de ani de muncă și de suferință până când vom putea să facem tot atât de mare focul dragostei pentru muncă în inima poporului cum a fost de mare focul dorinței după pământ a acestui popor. Să pornim o luptă sfântă și să facem să înțeleagă poporul nostru că pământul este mort și că munca și iarăși munca, îi dă viață. Luxul, beția și celelalte patimi pe care se duc anual sute de milioane din buzunarul poporului și din energia lui, să le topim în mijloacele lui de muncă.

Munca va fi grea fraților dar să nu desperați fiindcă, pe noi istoricii și poporul ne răsplătește odată la o sută sau două sute ani dar și atunci spun puțin, dar numai bine.

Aide mergeți înainte preoți, ținta e grea dar e luminoasă, frumoasă și sigură.

Un popor poate să țină pământul cu două arme numai, o armă este *lucrul, munca* și a doua atmosfera de sfîntenie cu care încunjură poporul pământul.

Învățați poporul să ghicească sub pământ săngele și oasele strămoșilor, iar pe pământ în dosul codrilor pădușilor și a spiselor puterea lui Dzeu fără de care toate s'ar ofeli și s'ar învechi ca o haină. Puterea și mărireata toată vine din pământ dar cu ocrotirea și purtarea de grija alui Dzeu. Aceasta credință să o înfiltrăm în sufletul poporului nostru.

Și nu acum, nu vă temeți, ci după sute ani vor spune, puțini înțelepti ai neamului, prin biserică prin preoțime să a facut *unitatea heamului* și tot așa și *cultura* lui și *fixarea* lui pe pământul carele să cheamă românesc.

Dr. Stefan Cioroian,
protopop.

„Voi prietenii mei sunteți“.

(Ioan. XIV, 14.)
(Meditație.)

Trilurile măestre ale priveghitoarei mă treziră din somn. O prietenie discretă se înținse între dânsa și florile din grădinuța casei noastre. Priveghitoarea venia zilnic, seara și dimineața să desfățeze pe prietenile sale, suavele flori, care erau bucurioase de această tovarășie. Venea și se așeza pe umbrașele crăci ale caisului din grădinuță. Niciodată nu s'ar fi așezat pe creanga vre-unui trandafir sau pe pașiștea plină de lăcrimoare, de garofite și viorele tulipilate, ca să nu le atingă și să nu le cauzeze vre-o supărare.

Acolo sus părea o regină maiestoasă, stăpânind pământul și văzduhul. Prin multe feluri de melodii își

povestea bunelor sale prietene durerea precum și miclele sale bucurii. Florile gingește ascultau răpite oarecum pe sincera lor prietenă. Nu se temea de dânsa că le va schingui, sau rupe, după obiceiul oamenilor. Împreună și libere de orice griji se bucurau de arășita soarelui și de lumina lunii.

Când venea priveghitoarea, florile păreau mal vesel. Trandafirii roșii și albi și galbeni și în toate culorile se plecau în semn de bineventare. Bujorii și macii cu obraji de sânge păreau și mai roșii de râsul bucuriei. Betonile multicolore și liliacii își împrăștiau parfumul cu mai multă risipă, ca de obicei, întru slava prieteniei lor.

Mireasma florilor și cântecul priveghitoarei se nălțau spre zările eterice din văzduh, ca o rugăciune cucernică săvârșită în lumea celor necuvântătoare. Era atâtă mister în această amicitie! Mă bucuram de ea cu naivitatea și sinceritatea unui copil.

Intr'o dimineață florile noastre păreau mai abătute. O lâncezelă de neînțeles le cuprinse. Mereau aşteptam priveghitoarea să vie, dar ea nu venea. Soси în fine noaptea ca un fur. Ce minunată noapte de Mai era! Luna își picura argintul peste tristețea florilor adormite. Grădinuța ne părea pustie. Lipsea acel cântec dulce, care să dea viață cadrului pitoresc. Regretam nemărginit de mult, lipsa musafirului nostru de toate zilele.

Foarte de dimineață, când aurora își ducea degetele stacojii să-și netezească părul mătăsos încurcat de zefir și să-și steargă fața somnoroasă, naivinte de a se usca lacrimile mărgăritarelor și ale suavelor sale tovarășe de pe pașiștea din grădinuță, iată priveghitoarea colo sus, la locul său obișnuit. Niciodată mi-să părut că nu-a cântat atât de dulos, ca în dimineață aceea. Din accentele sale apăsate se cunoștea, căința, pentru perderea sa cea nesocotită de ieri. Era victimă unei amăgiri. Cucul zglobiu și cu mierla sugubeață o luară de miști să părăsească grădinuța cu flori și să meargă în crângul primitor. Acolo era să fie aleasă împărăteasă a paserilor.

Intr'un moment de slăbiciune suflătoare cinstea se i-se îmble o lispită se plece. A și plecat. Ajunsă în codru începu cântecele sale măestre. Se adună paserile toate. Unele se cotiră, altele răseră cu hohot de răsună codrul. Câteva mai politicoase în cântări dulci își ascundeau nemulțumirea.

Grabnic simți priveghitoarea nesinceritatea acestor tovarășe și după un cântec sărbătoresc plecă. Da și plecat napoi la grădinuța cu flori. Acolo o priveau florile cu bucurie. Nimeni nu-i precupea vrednicia. Bucuria și durerea sa erau împărtășite cu sinceritate de prietenile sale.

Florile înțelegând talna împărtășită începură să o iubească și mai mult. Din ziua aceea priveghitoarea zilnic, seara și dimineața, ne desfăță cu trilurile sale măestre, adese trezindu-ne din somn. Era atât de duios și eteric în această amicitie.

În timp ce prietenia florilor își absorbe atenția, o ușoară melancolie mă cuprinse. Un glas venit din adâncimea subconștientului meu sufletește mă apostrofă: „Ascultă tinerel! Prietenia noastră omeneasă este mai puțin perfectă, decât amicitia florilor cu priveghitoarea. Prietenia, care este o formă a iubirii, deci o formă de manifestare a Spiritului Universal în lume, voi oamenii ați travestit-o, îmbrăcându-o în pestrițele voastre interese omenești, trecătoare ca și voi lumea, în care văți depus întreaga credință și nădejde. În loc, ca să aveți în prietene un scut împotriva asperității

vieții și un motiv de înăltare spre Dumnezeire, voi ati prefăcut-o într-un nou mijloc de degradare a ființii voastre, ați făurit din ea un nou instrument de exploatare a intereselor voastre ierarhice. O oameni nemintăș! Ați uitat că aveți și suflet. Iar sufletul fără lubire n'are viață.

Tinere! Părerea ta de rău nu este îndreptățită. Voi oamenii purtați vina imperfecțiunii voastre!

Era atâtă dreptate în mustrarea acelui glas tainic. De fapt, supunând amicitia observației, să cum se consideră azi, o astfel înconjurate de perfidie, de adulter, de invidie, de nepotism și de celelalte propoții subrede ale ei. Imi dedeam perfect seama, că oamenii vremurilor moderne, cu greu își păstrează echilibrul sufletesc în amicitie. Rangurile, averile, onorurile și celelalte accesoriile vieții îndepărtează pe oameni de amicii lor de odinioară. Numai foarte puțini au tăria sufletească a independenței de a-se reîntoarce la tovarășii lor de idei și naționalități comune de odinioară. Înțelegeam acum bine, rostul amicitiei văzută pe sinceritate și stima reciprocă. Înțelegeam în fine, pentruacest sentiment nobil îl descoperi în toate acțiunile mari umane. Aflai în fine că prietenia a promovat religiile, literele, artele, și aproape toate domeniile de manifestare ale spiritului uman.

Acolo unde banul și ajutorul material n'a răzbuit acolo a venit sufletul cu prietenia, desăvârșind opera respectivă.

Am experimentat din plin, sufletește, cuvintele Mântuitorului Hristos adresate sf. Apostoli: „Voi prietenii mei sunteți”. (Ioan XIV. 14.) și iarăși alte cuvinte ale Sf. Scripturii: „Amicul adevărat mai tare decât fratele se lipește de tine”! (Prov. XVIII. 24.)

Pr. Stefan R. Lungu

Adunarea eparhială.

Ședința V-a

S'a ținut în 4 Mai 1926 la orele 4 d. m. Președinte: P. S. Sa părintele Episcop Dr. Grigorie Gh. Comșa. Notar: Simion Stana.

Nr. 46. Comisia epitropească, prin raportul Pavel Dîrlea, citește raportul general al Consistorului No. 1552/1926 ca senat epitropesc, despre activitatea sa pe anul 1925.

La propunerea comisiei,

Sinodul la acest raport la cunoștință atât în general cât și în special. Aprobă stergerea, respective amortizarea sumelor neîncassabile de leu 156479.12 cuprinse sub poziția a. b. c. d. e.

Nr. 47. Se citește raportul Consistorului No. 1573/1926, despre controlarea și administrarea averilor bisericicești în parohii. Comisia propune, iar

Sinodul la cu placere la cunoștință acest raport. Constatându-se că, socotele restante, în decursul anului trecut, s'au împușnat, rămâne ca și în anul acesta, să se stăruie că parohiile să n'ăibă socotei restante.

Nr. 48. Raportorul prezintă raportul special No. 1101/1926, al Consistorului, despre starea fondurilor și fondațiunilor, precum și a depozitelor de cassă cu starea lor, dela finea anului 1925, precum urmează:

I. Fondul general și buget.

Starea dela finea anului 1924	Lei	257.662.83 ^{1/2}
Intratele și venitele în anul 1925	„	4.546.211.48
laolaltă: Lei		4.803.874.31 ^{1/2}
Eșitele și spesele în anul 1925	„	4.502.178.12 ^{1/2}
Starea la finea anului 1925	Lei	301.696.19

II. Fondul instruct. episcopesc.

Starea dela finea anului 1924	Lei	203.450.32
Intratele și venitele în anul 1925	„	480.959.34
laolaltă: Lei		684.409.66
Eșitele și spesele în anul 1925	„	88.979.30
Starea la finea anului 1925	Lei	595.430.36

III. Fondul seminarial.

Starea dela finea anului 1924	Lei	305.482.80
Intratele și venitele în anul 1925	„	215.069.25
laolaltă: Lei		520.552.05
Eșitele și spesele în anul 1925	„	113.449.33
Starea la finea anului 1925	Lei	407.102.72

IV. Fondul pentru promovarea relig.

Starea dela finea anului 1924	Lei	25.180.04
Intratele și venitele în anul 1925	„	3.492.31
laolaltă: Lei		28.672.35
Eșitele și spesele în anul 1925	„	2.223.75
Starea la finea anului 1925	Lei	26.448.60

V. Fondul capelei din Arad-Gai.

Starea dela finea anului 1924	Lei	264.44
Intratele și venitele în anul 1925	„	37.36
laolaltă: Lei		301.80
Eșitele și spesele în anul 1925	„	—
Starea la finea anului 1925	Lei	301.80

VI. Fondul bibliotecii preparandiale.

Starea dela finea anului 1924	Lei	1.199.89
Intratele și venitele în anul 1925	„	173.81
laolaltă: Lei		1.373.70
Eșitele și spesele în anul 1925	„	—
Starea la finea anului 1925	Lei	1.373.70

VII. Fondul sinodal-Congresual.

Starea dela finea anului 1924	Lei	23.228.95
Intratele și venitele în anul 1925	„	6.604.95
laolaltă: Lei		29.833.90
Eșitele și spesele în anul 1925	„	239.40
Starea la finea anului 1925	Lei	29.594.50

VIII. Fondul Patrichie-Popescu.

Starea dela finea anului 1924	Lei	1.813.58
Intratele și venitele în anul 1925	„	262.72
laolaltă: Lei		2.076.30
Eșitele și spesele în anul 1925	„	—
Starea la finea anului 1925	Lei	2.076.30

IX. Fondul Iosif Popovici-Paffy.

Starea dela finea anului 1924	Lei	27.139.89
Intratele și venitele în anul 1925	„	3.928.81
laolaltă: Lei		31.068.70
Eșitele și spesele în anul 1925	„	265.30
Starea la finea anului 1925	Lei	30.803.40

X. Fondătinea contelui Andrei Forray.

Starea dela finea anului 1924	Lei	1.627.37
Intratele și venitele în anul 1925	"	235.63
laolaltă: Lei		1.862.—
Eșitele și spesele în anul 1925	"	—
Starea la finea anului 1925	Lei	1.862.—

XI. Fondătinea contelui Coloman Almásy.

Starea dela finea anului 1924	Lei	1.851.14
Intratele și venitele în anul 1925	"	268.26
laolaltă: Lei		2.119.40
Eșitele și spesele în anul 1925	"	—
Starea la finea anului 1925	Lei	2.119.40

XII. Fondătinea Gavril Faur, Oradea-mare.

Starea dela finea anului 1924	Lei	11.903.40
Intratele și venitele în anul 1925	"	5.876.73
laolaltă: Lei		17.780.13
Eșitele și spesele în anul 1925	"	—
Starea la finea anului 1925	Lei	17.780.13

XIII. Fondul diecezan de asigurări.

Starea dela finea anului 1924	Lei	137.545.07
Intratele și venitele în anul 1925	"	119.410.20
laolaltă: Lei		256.955.27
Eșitele și spesele în anul 1925	"	92.305.38
Starea la finea anului 1925	Lei	164.649.89

XIV. Fondul pentru înființarea unui gimnaziu.

Starea dela finea anului 1924	Lei	26.179.92
Intratele și venitele în anul 1925	"	3.789.78
laolaltă: Lei		29.969.70
Eșitele și spesele în anul 1925	"	255.90
Starea la finea anului 1925	Lei	29.713.80

XV. Fondătinea Teodor Papp din Ceches.

Starea dela finea anului 1922	Lei	460.298.11
Intratele și venitele în anul 1925	"	271.773.62
laolaltă: Lei		732.071.73
Eșitele și spesele în anul 1925	"	229.943.75
Starea la finea anului 1925	Lei	502.127.98

XVI. Fondătinea Ana Iorgovici-Ebeșfalvai.

Starea dela finea anului 1924	Lei	14.319.64
Intratele și venitele în anul 1925	"	3.618.56
laolaltă: Lei		17.938.20
Eșitele și spesele în anul 1925	"	1.299.—
Starea la finea anului 1925	Lei	16.639.20

XVII. Fondătinea Elena Ghiba-Birta.

Starea dela finea anului 1924	Lei	88.323.75
Intratele și venitele în anul 1925	"	15.784.50
laolaltă: Lei		104.108.25
Eșitele și spesele în anul 1925	"	4.149.60
Starea la finea anului 1925	Lei	99.958.65

XVIII. Fondul de pensiuni comun cu Eparhia Orăzii-mari.

Starea dela finea anului 1924	Lei	941.50
Intratele și venitele în anul 1925	"	—
laolaltă: Lei		941.50
Eșitele și spesele în anul 1925	"	—
Starea la finea anului 1925	Lei	941.50

XIX. Fondul bisericesc-clerical.

Starea dela finea anului 1924	Lei	184.751.13
Intratele și venitele în anul 1925	"	81.203.69
laolaltă: Lei		265.954.82
Eșitele și spesele în anul 1925	"	54.454.30
Starea la finea anului 1925	Lei	211.500.52

XX. Fondul școlar și aucta.

Starea dela finea anului 1924	Lei	64.985.84
Intratele și venitele în anul 1826	"	27.775.14
laolaltă: Lei		92.760.98
Eșitele și spesele în anul 1925	"	13.771.80
Starea la finea anului 1925	Lei	78.989.18

XXI. Fondătinea de stipendit Balla.

Starea dela finea anului 1924	Lei	16.667.26
Intratele și venitele în anul 1925	"	2.384.54
laolaltă: Lei		19.051.80
Eșitele și spesele în anul 1925	"	2.162.80
Starea la finea anului 1925	Lei	16.889.—

XXII. Fondul diecezan preoțesc.

Starea dela finea anului 1926	Lei	3.099.679.46
Intratele și venitele în anul 1925	"	2.023.404.36
laolaltă: Lei		5.123.083.82
Eșitele și spesele în anul 1925	"	574.592.45
Starea la finea anului 1925	Lei	4.548.491.37

XXIII. Deposite de cassă.

Starea dela finea anului 1924	Lei	1.805.232.83
Intratele și venitele în anul 1925	"	1.396.084.02
laolaltă: Lei		3.201.316.85
Eșitele și spesele în anul 1925	"	1.080.483.70
Starea la finea anului 1925	Lei	2.120.933.15

XXIV. Fondul comunelor mixte pt. despărțire ierarhică.

Starea dela finea anului 1924	Lei	13.090.03
Intratele și venitele în anul 1925	"	12.880.04
laolaltă: Lei		25.970.07
Eșitele și spesele în anul 1925	"	—
Starea la finea anului 1925	Lei	25.970.07

XXV. Ajutorul de stat pentru preoți.

Starea dela finea anului 1624	Lei	54.938.26
Intratele și venitele în anul 1925	"	9.101.775.68
laolaltă: Lei		9.156.713.94
Eșitele și spesele în anul 1925	"	8.128.076.70
Starea la finea anului 1925	Lei	1.028.637.24

XXVI. Fondătinea Mitra Ungrian.

Starea dela finea anului 1921	Lei	6.098.70
Intratele și venitele în anul 1925	"	648.80
laolaltă: Lei		6.747.00
Eșitele și spesele în anul 1925	"	61.30
Starea la finea anului 1925	Lei	6.686.20

XXVII. Fondătinea Stefan Antonescu.

Starea dela finea anului 1924	Lei	317.125.27
Intratele și venitele în anul 1925	"	41.412.73
laolaltă: Lei		358.538
Eșitele și spesele în anul 1925	"	2.977.80
Starea la finea anului 1925	Lei	355.560.20

XXVIII. Iosif Goldiș.

Starea dela finea anului 1924	Lei	51.222.35
Intratele și venitele în anul 1925	"	33.864.50
laolaltă: Lei		85.086.85
Eșitele și spesele în anul 1925	"	22.819.90
Starea la finea anului 1925	Lei	62.266.95

XXIX. Fondațiunea Ioan Meșian episcop și tipografia.

Starea dela finea anului 1924	Lei	1.396.596.32
Intratele și venitele în anul 1925	"	3.820.310.70
laolaltă: Lei		5.216.097.04
Eșitele și spesele în anul 1925	"	3.402.909.78
Starea la finea anului 1925	Lei	1.813.997.24

XXX. Fondațiunea Teodor Feier, Bonțești.

Starea dela finea anului 1924	Lei	28.521.97
Intratele și venitele în anul 1925	"	4.128.78
laolaltă: Lei		32.650.75
Eșitele și spesele în anul 1925	"	278.75
Starea la finea anului 1925	Lei	32.372.—

XXXI. Fondațiunea Dr Iulia T. Mera, Șiria.

Starea dela finea anului 1924	Lei	54.793.10
Intratele și venitele în anul 1925	"	9.944.18
laolaltă: Lei		64.737.28
Eșitele și spesele în anul 1925	"	2.471.65
Starea la finea anului 1925	Lei	62.265.63

XXXII. Fondul cult. al Consistorului din Arad.

Starea dela finea anului 1924	Lei	69.701.40
Intratele și venitele în anul 1925	"	9.691.30
laolaltă: Lei		79.392.70
Eșitele și spesele în anul 1925	"	5.944.30
Starea la finea anului 1925	Lei	73.448.40

XXXIII. Fondul librăriei diecezane.

Starea dela finea anului 1924	Lei	1.263.083.93
Intratele și venitele în anul 1925	"	3.139.349.49
laolaltă: Lei		4.402.433.42
Eșitele și spesele în anul 1925	"	3.002.310.09
Starea la finea anului 1925	Lei	1.400.123.33

XXXIV. Fondul școalei civile de fete și internat.

Starea dela finea anului 1924	Lei	276.909.29
Intratele și venitele în anul 1925	"	232.575.83
laolaltă: Lei		509.485.18
Eșitele și spesele în anul 1925	"	12.515.30
Starea la finea anului 1925	Lei	496.969.82

XXXV. Fondul special de pensiuni al funcționarilor Consistorului din Arad.

Starea dela finea anului 1924	Lei	454.609.11
Intratele și venitele în anul 1925	"	681.581.49
laolaltă: Lei		1.136.190.60
Eșitele și spesele în anul 1925	"	3.819.13
Starea la finea anului 1926	Lei	1.132.371.47

XXXVI. Fondațiunea Emanuil Ungurianu.

Starea dela finea anului 1924	Lei	247.573.31
Intratele și venitele în anul 1925	"	24.609.74
laolaltă: Lei		272.183.05
Eșitele și spesele în anul 1925	"	15.300.60
Starea la finea anului 1925	Lei	256.882.45

XXXVII. Fondul de burse al Episcopului Ioan I. Papp.

Starea dela finea anului 1924	Lei	1.000.882.50
Intratele și venitele în anul 1925	"	152.729.08
laolaltă: Lei		1.153.511.58
Eșitele și spesele în anul 1925	"	3.682.50
Starea la finea anului 1925	Lei	1.149.929.08

XXXVIII. Depozitul Alumneului din Beiuș.

Starea dela finea anului 1924	Lei	236.—
Intratele și venitele în anul 1925	"	345.50
laolaltă: Lei		581.50
Eșitele și spesele în anul 1924	"	581.50
Starea la finea anului 1925	Lei	— —

XXXIX. Fondul pentru promov. cultur. relig. comun cu Eparhia Orăzii mari.

Starea dela finea anului 1924	Lei	9.699.50
Intratele și venitele în anul 1925	"	— —
laolaltă: Lei		9.699.50
Eșitele și spesele în anul 1925	"	279.—
Starea la finea anului 1925	Lei	9.420.50

XL. Fondul de asigurări com. cu Oradea-mare.

Starea dela finea anului 1924	Lei	25.189.50
Intratele și venitele în anul 1925	"	1.385.20
laolaltă: Lei		27.574.70
Eșitele și spesele în anul 1925	"	200.—
Starea dela finea anului 1925	Lei	27.374.70

XLI. Fondul bisericesc comun cu Oradea-mare.

Starea dela finea anului 1924	Lei	492.858.91½
Intratele și venitele în anul 1925	"	264.621.98
laolaltă: Lei		757.480.89½
Eșitele și spesele în anul 1925	"	72.704.97
Starea la finea anului 1925	Lei	684.770.92½

XLII. Fondul preoțesc comun cu Oradea-mare.

Starea dela finea anului 1924	Lei	516.336.10½
Intratele și venitele în anul 1925	"	96.125.—
laolaltă: Lei		612.461.10½
Eșitele și spesele în anul 1925	"	33.880.60
Starea la finea anului 1925	Lei	578.574.50½

XLIII. Fondul taxelor de 10% dela profesori.

Starea dela finea anului 1924	Lei	196.975.50
Intratele și venitele în anul 1925	"	84.961.50
laolaltă: Lei		281.937.—
Eșitele și spesele în anul 1925	"	— —
Starea la finea anului 1925	Lei	281.937.—

XLIV. Fondul Grigorie Episcopul ptr. propag. religioasă.

Starea dela finea anului 1924	Lei	— —
Intratele și venitele în anul 1925	"	277.900.75
laolaltă: Lei		277.500.75
Eșitele și spesele în anul 1925	"	40.420.75
Starea la finea anului 1925	Lei	237.480

La propunerea comisiei,
Sinodul aproba societățile prezentate, și dă Consistorului absolutorul obiceinuit pe anul de gestiune 1925.
Nr. 49. Se prezintă raportul Consistorului No. 1553/1926 despre cumpărarea unui intr-

vilan în Arad, pentru fondul Ioan Mețianu.

Comisia propune, iar

Sinodul eparhial aproba cumpărarea terenului din chesătună, precum și investirea banilor, în edificiu ridicat pe acest teren.

Nr. 50. Privitor la raportul Consistorului Nr. 1457/1926 pentru contopirea fondului gimnazial și pentru cel al promovării culturii religioase, în fondul „Grigorie Episcopul” pentru propaganda religioasă, la propunerea comisiei,

Sinodul încuvînțează ca, fondul gimnazial cu starea dela finea anului 1925, de lei 29.713.80, precum și fondul pentru promovarea culturii religioase cu starea dela finea anului 1925 de lei 26.448.80, să se contopească în fondul „Grigorie Episcopul pentru propaganda religioasă”, creat în anul 1925 ca un început de bun augur, pentru spiritualizarea vieții noastre bisericești.

Nr. 51. Se prezintă raportul Consistorului Nr. 1774/1926, prin care se propune votarea unui ajutor de 100.000 lei, din fondul preoțesc, pentru fondul „Grigorie Episcopul pentru propaganda religioasă”.

La propunerea comisiei,

Sinodul încuvînțează ca, această sumă pe care preotimile noastre o pună la dispoziția diecezei cu atâtă dragoste, să fie vărsată la fondul „Grigorie Episcopul pentru propaganda religioasă” și se aduce mulțumită adunării generale a fondului.

Nr. 52. Urmează raportul Consistorului Nr. 4235/1926 despre urcarea convenției episcopesci. Comisia propune și

Sinodul, în vederea scumpelui, ce crește zilnic, încuvînțează ca taxele de convenție Episcopescă să să se urce cu începere dela 1 Ianuarie 1926, la duplu. Totodată se va aduce mulțumită consiliilor orașelor Arad și Timișoara, pentru urcarea cvotei de convenție episcopescă la suma de lei 18.000 în Arad, și 12.000 în Timișoara.

Nr. 53. Raportul Consistorului Nr. 502/926 despre vinderea realităților diecezane, din Sân-Mihaiul român, la propunerea comisiei,

Se ia la cunoștință.

Nr. 54. Se prezintă raportul Nr. 782/929 al Consiliului cu bugetul său pe 1926. Comisia propune, iar

Sinodul eparhial încuvînțează bugetul Consistorului pe 1926, după cum urmează: Venite: 4.552.340.84. Spese: 4.521.185.60.

Nr. 55. Comisia verificatoare prin raportul Dr. Antonie Ardelean, prezintă actele referitor la alegerea unui deputat din cler, în cercul electoral Vinga. La propunerea comisiei,

Sinodul eparhial verifică alegerea deputatului din cler I. P. C. S. arhimandritul Policarp Morușca.

Nr. 56. Relativ la alegerea din cercul electoral Cermei, la propunerea comisiei

Sinodul validează mandatul deputatului din cler Dumitru Musca asesor-referent Consistorial.

Nr. 57. Cu privire la alegerea unui deputat mirean în cercul electoral Birchis la pro-

punerea comisiei

Sinodul verifică alegerea deputatului Ionel Mocioni. **Nr. 58.** În cercul electoral Balinț, devenit vacant prin invalidarea mandatului deputatului Dr. Gheorghe Ciupe ales fiind adv. Dr. Nicolae Petrovici, la propunerea comisiei,

Sinodul eparhial verifică mandatul deputatului mirean Dr. Nic. Petrovici.

Nr. 59. La raportul Consiliului eparhial Nr. 1524/1926 din care se învederează, că protestul contra alegerii de deputat în cercul Balinț s'a revocat, astfel cercetarea nu s'a efectuat, Comisia verificatoare propune, iar

Adunarea eparhială verifică mandatul deputatului mirean Dr. Ioan Jucu în acel cerc.

Nr. 60. Comisia petiționară prin raportul Dr. Teodor Botiș, prezintă petiția comunel bisericesti Mehala, din tractul Timișoara, pentru încuvînțarea unei colecte în scopul edificării unei noi biserici în aceea comună bis.

La propunerea comisiei

Sinodul încuvînțează cererea.

Nr. 61. Comisia bugetară stabilind diurnele și spesele de călătorie ale deputaților sinodali în:

Diurne	Lei 44.400
Spese de călătorie :	" 8.680
	Total Lei 53.080

Adunarea eparhială aproabă bugetul actualelor sesiuni.

Nr. 62. Pentru autenticarea acestui proces verbal,

Sinodul designează biroul și deputații cu sediul în Arad.

Terminate fiind agendele sesiunei sinodale prezente, P. S. Sa părintele Episcop, președintele sinodului, ridică ședința Marți în 4 Mai d. m. la orele 7. Prin cuvinte de iubire ferbinte către sf. noastră biserică, P. S. Sa părintele Episcop mulțumește lui Dumnezeu, că l'a ajutat să conducă prima adunare eparhială în spiritul evangelic și într'o atmosferă de conlucrare a tuturor deputaților pentru înălțarea bisericei noastre străbune. Roagă pe deputații sinodali și le pune la inimă ca armonia și interesul arătat față de cauzele sinodale să le ducă și în provincie, și toti să se facă propagatori și apărătorii bisericii și legii străbune, căci biserică este centrul unde să armonizează sufletele fără deosebire de vederi.

După acestea declară sesiunea sinodală a anului 1926 de închisă. Răspunde în cuvinte pline de însuflețire deputatul sinodal Gherasim Sârbu protopopul Belințului, care fiind spre povărișul vieții ține se accentueze că a servit sub 6 Episcoli, dar mai mult a observat la actualul P. S. Grigorie, sensul cum trebuie cîrmuită o eparhie, care nu caută numai

mai cadrul în carea trăit organizația noastră bisericiească, ci idealul mai înalt sufletesc, care duce la spiritualizarea vieții noastre bisericesti. Prin tactul și modul cum P. S. Sa a condus ședințele adunările eparhiale se întrezărește o eră nouă în eparhia Aradului, care va apropia toate conștiințele către Mântuitorul Hristos, și instituția întemeiată de El; Sf. biserică.

Simion Stana
notarul ședinței

Acest proces verbal s'a cetit și autenticat în ședința comisiei sinodale de verificare ținută în 11 Maiu 1926.

Dr. Grigorie Gh. Comșa
episcop.

Dr. Gh. Ciuhandu	Iosif Moldovan
Mihaiu Păcălan	Dr. Teodor Botiș
Tralan Vătlan	Demetriu Muscan

Cerc religios în Gavoșdia.

Cercul religios Vărădia de Mureș s'a întrunit în 27 Iunie Duminecă în Sf. Biserică din Gavoșdia.

Sf. Liturgie să săvârșit cu toată solemnitatea de preoți: Ioachim Turcu din Vărădia de Mureș, Damaschin Medrea Baia, Ioan Covaciu Julița, Ioan Tomuța Părnești, Vasile Jihu Gavoșdia și capelanul Iosif Turcu Vărădia de Mureș.

Capelanul Iosif Turcu a predicat despre prăznuirea în mod cuvântios a Duminicilor și serbătorilor. Deși începător, s'a achitat de datorința impusă spre îndestulirea generală, și pe vîltor a dat dovadă de o veră oratorică.

S'a săvârșit încă serviciul la plouare multă, care a fost ascultat cu sfială și evlavie de pușnici enoriași prezenți, apoi parastas pentru decedatul fost preot local Ioan Musca. După terminarea serviciului divin, preoți am fost invitați de fratele în Christos V. Jiu la casa sa, unde am avut o coferință intimă, în care obiectele de caracter pastoral le-am rezolvit cu dragoste colegială. În aceasta conferință a făcut o impresie penibilă relatarea colegului nostru din Baia Damaschin Medrea: Că un domn preot din protopresbiteratul nostru... într'un restaurant din Radna în 25 luni a. c. în absență sa și în prezență mai multor domni preoți din tract la defaimat zicând: „Că nu e demn de a purta brâu roșu”. Preoți prezenți am considerat defaimarea colegului Medrea de un gest deplasat, despre ce am luat act, asigurându-l de stima noastră colegială și considerația ce î-i compete ca unui preot, de model.

La 2¹/₂ d. a. am săvârșit vecernia; în proporție cu numărul enoriașilor, și la acest serviciu divin e prezent un număr disperat.

La finea Vecerniei părintele Tomuță și-a ținut disertația despre impresiile la Ierusalim în vara anului trecut. Impresiile personale din locurile sfinte, le-a adus în concordanță cu multă măestrie cu texte din Sf. Scriptură, scoțind în relief, cari ar trebui să fie virtuțile; a subliniat multe păcate omenești între cari și necercetarea sf. Biserici de către enoriași din Gavoșdia.

În tăcerea nocturnă a auditorilor, din afară misse părea că aud un murmur; les afară să mă conving

ce poate să fie? La primul aspect îmi zic: „Perirea ta din tine Israele” Pe podul (drumului mare) vis a vis de sf. Biserică număr 32 oameni unul cu țigarete alții cu pipe în gură. Mă apropiu de dânsil, văd că unul fac politică, alții comentar asupra ploilor ce-se revarsă în continuu. Un om mă agrăște: „Părinte ce va fi de noi cu ploile acestea”? ! Îi ripostez ce să fie? Dumnezeu nu dă cu băta ci resplătește omenimea după faptele sale. Ploile multe ce cad asupra noastră sunt încercări dela bunul Dzeu pentru nenumăratele păcate ale oamenilor de ex. cum păcătuji și voi acumă stând afară și nu în sf. Biserică unde v'ar fi locul.

După scurta conversare cu cei de afară, publicul din sf. Biserică ieșă și cu toții se duc la casele lor.

Ne-am depărtat din Gavoșdia cu conștiința înăștită, ca confliturgisitorii ne-am făcut datorință sămânănd sămânță bună, din care durere puțină a căzut pe pământ bun, ci mai multă pe cale și între spini.

Coresp.

No. 2906—1926.

Comunicat oficial.

Ministerul Cultelor și Artelor cu No. 29.576/1926 ne face cunoscut, că Societatea Națională „Crucea Roșie” a României, a hotărât să dea cu ocazia aniversării a 50 ani de existență, serbări în toată țara în zilele de 3-10 Octombrie a.c. pentru mărire fondului și popularizarea scopului ei în conștiința publică.

Alegerea felului și numărului serbărilor, precum și a programului lor, rămâne a se face, de fiecare comitet local, compus din: Primarul respectiv; un delegat al Comitetului filialei Crucii Roșie — acolo unde există; reprezentanți-tuturor confesiunilor religioase; reprezentanții corpului profesoral; personele mai notabile din localitate, precum și reprezentanții celorlalte autorități, — acolo unde există.

Cum scopul acestelui Societății nobile constă în a ajută durerea umană fără îngrădiri de naționalitate, biserică trebuie să-și dea concursul său întreg unei atari întreprinderi folositoare.

De aceea invităm Onor. Preoțime să ajute cu toată stăruința la organizarea acestor serbări și la cheta Instituției pentru mărire fondului punându-se în contact cu delegații societății.

Arad, 10 Iulie 1926.

Consiliul ortodox român al Aradului

Aviz.

La sărbătoarea sf. Proroc Ilie 20 Iulie a. c. se va face obiceiului pelerinaj la sf. mănăstire dela Izvorul Miron din hotarul comunei Romanesti din protopresbiteratul Făgetului.

Cu acest prilej se va celebra sf. Liturgie în sobor cu predică ocazională, iar lângă Izvorul tămăduitor să

va face sf. maslu cu 7 preoți și se vor ceta poporului credincios slujbe dumnezeiești după trebuință fiecărui.

Cei pregătiți — mărturisit — se vor putea împărtăși cu sfânta cuninecătură la sfânta liturgie.

Făget în 2 iulie 1926.

Sebastian Olariu protopresbiter.

INFORMATIUNI.

Revista: „Biserica Ortodoxă Română” aduce știrea despre inițiativa luată în Franța, sub titlul „O înjgebare bună”. Anume: în Franța, s'a întemeiat o tovărașie de oameni care vor să lupte împotriva desfrâului dăunător copiilor, cu scopul de a lupta:

1. împotriva tuturor infâșărilor de destrâbălare publică,

3. împotriva tipăriturilor, fie înbrăcate în orice formă,

3. să urmărească însănătoșarea morală a mediului în care trăiesc tinerimea.

Ar fi de dorit înjgebarea astor fel de tovărașii și la noi în țară.

BIBLIOGRAFIE.

A apărut broșura: Pe drumul crucii de Pr. Manea Popescu. Pentru folosința mamelor creștine, împodobită cu chipuri. Prețul 10 Lel. Se află la Librăria Diecezană.

CONCURSE.

Pentru întregirea postului de preot din parohia de cl. a II-a Remetea-luncă, tractul Belinț, se deschide concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala”.

Emolumentele împreunate cu acest post, sunt:

1. Usufructul sesiei parohiale constătoare din 30 judecări, parte arător, parte fânat.

2. Usufructul alor intravilane parohiale de câte 800 metri cad.

3. Birul parohial statorit în 1898.

4. Stolele legale.

5. Retribuția de stat, pentru care parohia nu ia nici o răspundere.

Parohia e de cl. II-a dar în urma finaliei învîntării consistoriale de sub Nr. 2639 din 23 iunie 1926, în lipsa de concurenți cu calificare de cl. II-a se admite și de cel cu calificare de cl. III-a.

Impozitele după sesie, intravilane și după întreaga dotație, cad în sarcina alesului preot.

Concurenții sunt potuți a se prezenta în termenul concursual, într-o Dumineacă sau într-o sărbătoare la sf. biserică din Remetea-luncă, județul Severin, spre a-și arăta dexteritatea în tipic, cântare și oratorie.

Ca să se poată prezenta trebuie să dovedească protopresbiterului tractual din Belinț, că posed calificarea potrivită de acest concurs.

Întrucât sunt din altă dieceză, nainte de prezentarea în parohie, trebuie să se prezinteze P. S. Domn Episcop diecezan, spre a le da binecuvântare ca să poată concura.

Ințelegere cu mine: Gherasim Sârbu,

Protopresbiter.

Comitetul parohial

2-3

Coform rezoluției Ven. Consiliu episcopal Nr. 2504-1926.

Pentru îndeplinirea parohiei vacante de cl. I din Mănăstur, protop. Vînga, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Biserica și Școala”.

Venitele sunt:

1. Una sesiune parohială în estenziune de 32 judecări, pământ, parte arabil — parte fânațe și un intravilan

2. Stolele legale.

3. Birul legal.

4. Întregirea dotației preoțești dela Stat.

5. Parohia se obligă, ca în termen de doi ani să edifice casă parohială; iar până atunci se va îngriji de locuință pentru viitorul preot.

Preotul ales va solvi toate dările publice după întreg beneficiul din parohie și va catehiza la toate școalele din loc fără altă remunerație din partea parohiei.

Recursele însoțite de documentele necesare conform regulamentului pentru parohii și adresate cons. parohial din Mănăstur, se vor înainta în termenul concursual oficiului protopopesc din Vînga, cu sediul în Timișoara; iar recurenții se vor prezenta în cutare Dumineacă ori sărbătoare în sf. biserică din Mănăstur spre a se face cunoscuți poporului.

Parohia fiind de cl. I, dela recurenții se cere calificare de cl. I.

Recurenții din altă dieceză vor avea să producă act de legitimație dela P. S. Sa de Episcop al Aradului, că pot recurge.

Mănăstur, din ședința comitetului parohial ținută la 24 Maiu 1926.

Nicolae Stančiu m. p. pres. Vasile Stoian m. p. notar.
Ințelegere cu: Dr. P. Tiucra m. p. protopop.

A v i z.

Se aduce la cunoștință On. public, autorităților publice și autorităților bisericești, că am deschis un birou de

„ARCHITECTURĂ și CONSTRUCȚIUNI”

Instalat visa-vis de gara CFR. Arad.

Executăm tot felul de planuri și devize pentru locuințe, școli și biserici și alte lucruri care aparțin arhitecturii, totodată și întreprindem orice lucrări de această ramură.

Cu stima:

DAN și DRECIN,

Birou de Arhitectură și Construcții.

A v i z.

Cu onoare aduc la cunoștință onoratului public, că în Arad str. Mețianu nr. 16 (casa bisericei ort. rom.), am deschis un atelier românesc de frizerie, pentru preoți.

Rog sprijinul onor. public românesc.

Cu stima:

Ilie Avramuțiu

barbier și frizer

Arad str. Mețianu Nr. 16

Redactor responsabil: SIMION STANA asesor consistorial
Censurat: Prefectura Județului.